

16. međunarodna konferencija o geoinformacijama i kartografiji

 MILJENKO LAPAINE

ZAGREB, ROVINJ / ROVIGNO, VODNJAN / DIGNANO, PLITVICE LAKES | 24-27 SEPTEMBER 2020

16. međunarodnu konferenciju o geoinformacijama i kartografiji organizirali su Hrvatsko kartografsko društvo i Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 24. do 27. rujna 2020. Pokrovitelj je bilo Međunarodno kartografsko društvo (International Cartographic Association - ICA), a partneri Državna geodetska uprava (State Geodetic Administration of the Republic of Croatia), Zajednica Talijana Vodnjan - Comunita' degli Italiani di Dignano, Centar za povijesna istraživanja Rovinj - Il Centro di ricerche storiche Rovigno, Franciscan Monastery Rovinj / Rovigno i Tourist Board Rovinj / Rovigno. Sponzori su bili tvrtke 4-D monitoring d.o.o., Geomatika Smolčak d.o.o. i Particela d.o.o.

Organiziranjem ove konferencije Hrvatsko kartografsko društvo i Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu željeli su pridonijeti razvoju geoinformatike, kartografije, geodezije, geografije i srodnih područja s posebnim naglaskom na nova dostignuća. Širok raspon ponuđenih tema i poznati pozvani predavači jamčili su zanimljiva predavanja i suvremeni pristup.

Program konferencije i sažetci predavanja objavljeni su na adresi www.kartografija.hr.

ja.hr. Pozvani predavači bili su profesorica Temenoujka Bandrova i profesor Haosheng Huang.

Temenoujka Bandrova je profesorica kartografije na Sveučilištu za arhitekturu, građevinarstvo i geodeziju u Sofiji; osnivačica i predsjednica Bugarskog kartografskog udruženja (BCA); voditeljica Laboratorija za kartografiju; blagajnica i članica Izvršnog odbora Međunarodnog društva za digitalnu zemlju; voditeljica projekata i autorica 50 atlasa i 200 zidnih karata u DataMap-Europe. Od 2006. svake dvije godine organizira međunarodnu konferenciju o kartografiji i GIS-u.

Radi za Međunarodno kartografsko udruženje (ICA) od 1998. Njezine glavne aktivnosti pokrenute su u Povjerenstvu za kartografiju i djecu, gdje je bila supredsjedateljica (2014-2019) i članica žirija na nekoliko natjecanja Barbare Petchenik. Među ostalim, sudjelovala je u povjerenstvima za kartografiju i rano upozoravanje i upravljanje krizama, kartografske projekcije. Kao potpredsjednica u ICA-i, njezini prioriteti uključuju promicanje kartografije i ICA-e na nacionalnoj i međunarodnoj razini, pomaganje nacionalnim kartografskim organizacijama i podcrtavanje ključne uloge kartografije u geo-društvu.

Haosheng Huang je profesor geoinformacijskih znanosti i kartografije u Istraživačkoj grupi CartoGIS na Sveučilištu Ghent u Belgiji od veljače 2020. Prije toga bio je viši predavač i voditelj istraživačke skupine u GIScience centru Odjela za geografiju Sveučilišta u Zürichu u Švicarskoj; istraživač i predavač (sveuč. asistent dr. tehnike) u Istraživačkoj grupi za kartografiju, Tehničkog sveučilišta u Beču (TU Wien) u Austriji.

Haosheng je trenutno predsjedatelj ICA-ina Povjerenstva za usluge temeljene na lokaciji i pomoćni urednik časopisa koji izlazi pod naslovom Journal of Location Based Services (Taylor & Francis). Član je uredništava časopisa ISPRS International Journal of Geo-Information (IJGI, MDPI), Journal of Geovisualization and Prostor Analysis (Springer) i Urban Planning (Cogitatio). Haosheng je doktorirao (with Distinction/Honours) iz područja geoinformacija na TU Wien 2013. godine. Studirao je i diplomirao računarstvo na Južnokineskom normalnom sveučilištu.

Za sudjelovanje na konferenciji prijavilo se 80 osoba. Najveći broj sudionika, njih 60, prijavio je sudjelovanje online, a ostali su došli osobno. Konferencija je počela 24. rujna 2020. na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Svečano otvaranje počelo je izvedbom skladbe Ave Maria koju je komponirao Stjepan Horvat (1895-1985) profesor geodezije na zagrebačkom sveučilištu i rektor toga sveučilišta. Nakon toga prisutnima su se obratili izv. prof. dr. sc. Almin Đapo, dekan Geodetskog fakulteta, doc. dr. sc. Rinaldo Paar, predsjednik Hrvatskoga geodetskog društva, dr. sc. Koralka Kos, predstojnica Zavoda za geologiju Hrvatskoga geološkog instituta, dr. sc. Blaženka Mičević, članica Upravnog odbora Hrvatske komore ovlaštenih inženjera geodezije i dr. sc. Damir Šantek, glavni ravnatelj Državne geodetske uprave.

Slijedila su dva pozvana predavanja. Prof. Temenoujka Bandrova govorila je o stvaranju edukacijskog središta "Spasi dječji život", a prof. Haosheng Huang o modeliranju i obradi podataka u mobilnim uslugama koje se temelje na kartama. Nakon toga su Ivka Kljajić, Nediljko Dominović, Ivo-Pavao Jazbec i Miljenko Lapaine predstavili novi Kartografski rječnik.

Konferencija je nastavljena nizom prezentacija nakon svečane sjednice Fakultetskoga vijeća kojom je obilježen Dan Geodetskog fakulteta.

Rovinj

Sljedeći dan konferencija je nastavljena u Rovinju.

Rovinj / Rovigno je grad u Hrvatskoj smješten na sjevernom Jadranu. Smješten na zapadnoj obali istarskog poluotoka, popularno je turističko mjesto i aktivna ribarska luka. Grad je službeno dvojezičan, talijanski i hrvatski, stoga su oba naziva grada službena i istovrijedna.

U Rovinju smo posjetili franjevački samostan i Centar za povijesna istraživanja. U franjevačkom samostanu dočeka nas je fra Ilija Vrdoljak, koji nam je pokazao vrijednu knjižnicu u kojoj se čuva velik broj starih knjiga, crkvu i samostanski muzej.

Gradnja prekrasne barokne građevine franjevačkog samostana u Rovinju započela je 1702. godine. Samostan pripada tipu klaustralnih gradskih samostana i, prema svojim sastavnim dijelovima, tradicionalan je i prilagođen životu redovnika i šire zajednice. Kombinira rad, bogoslužje, stanovanje, hranjenje, zabavu i aktivnosti važne za okolinu. Crkva je završena 1710. godine i posvećena sv. Franji Asiškome. U samostanskoj knjižnici čuva se zbirka od oko dvanaest tisuća knjiga, uglavnom teološkog sadržaja, od kojih neke potječu iz 16., 17. i 18. stoljeća i prave su rijetkosti. Knjižnica je pripojena samostanu 1878. godine. U samostanu se nalazi i samostanska zbirka s više od 250 eksponata koji predstavljaju raznolike dokaze o ljudskoj kreativnosti, znanju i dostignućima. Predmeti su izrađeni primjenom tradicionalnih umjetničkih i zanatskih tehnika i korištenjem različitih materijala. Spomenimo neke: herbarij iz 1756., relikvijar Svetog Križa i palice za mučenje iz 18. stoljeća, ikona Svete Marije i Djeteta iz 16. stoljeća i druge

U Centru za povijesna istraživanja dočeka nas je ravnatelj dr. sc. Raul Marsetič. Nakon kraćeg uvodnog predavanja o Centru, upoznali smo se s knjižnicom i arhivom Centra. Posebno nas se dojmila kartografska zbirka u kojoj se čuva oko 3000 karata, od kojih je oko 600 uokvireno i izloženo u hodnicima i uz stubišta Centra.

Centar za povijesna istraživanja u Rovinju institucija je Talijanske nacionalne zajednice koja živi i djeluje u Istri, Rijeci i Dalmaciji, u čije ime ostvaruje pravo na povijesna istraživanja. Prijedlog za stvaranje centra za povijesne studije Talijanske nacionalne zajednice u Jugoslaviji formuirao je u studenom 1968. godine Talijanski savez za Istru i Rijeku, današnji Talijanski savez. To je organizacija Talijana u republikama Hrvatskoj i Sloveniji čija je svrha zaštita i razvoj nacionalnog, kulturnog i jezičnog identiteta Talijana na tom području.

Znanstvena knjižnica Centra sadrži više od 93 000 svezaka. Od 1995. ima status depozitarne knjižnice Vijeća Europe, s posebnim odjeljkom o ljudskim i manjinskim pravima i zaštiti okoliša. Knjižnica također čuva posebnu zbirku geografskih, topografskih i vojnih karata, kao i slika i panorama od 16. stoljeća do danas.

Poslije podne bila je predviđena panoramska vožnja brodom do Limiskoga kanala.

Limski zaljev i dolina posebna su geografska značajka u blizini Rovinja i Vrsara na zapadnoj obali Istre, južno od Poreča. Naziv potječe od latinskog limes za "granicu", koja se odnosi na položaj reljefa na granici dviju rimskih provincija: Dalmacije i Italije

Nažalost, zbog valova na moru to nije bilo moguće provesti, pa smo osobnim automobilima otišli do kraja Limskoga kanala, gdje nas je u restoranu čekao objed. Za ručak smo imali riblju juhu, ribu list na žaru s blitvom i miješanom salatom, a za desert panakota. Neposredno prije nas u istom restoranu bio je predsjednik Republike Hrvatske. To nas je sve iznenadilo jer to nismo očekivali.

Vodnjan

Trećeg dana konferencije bili smo u Vodnjanu.

Vodnjan (hrvatski) ili Dignano (talijanski) je grad i općina u Istarskoj županiji u Hrvatskoj, smješten oko 10 kilometara sjeverno od najvećeg grada u Istri, Pule. Unutar povijesne jezgre grad je sačuvao svoj karakteristični srednjovjekovni izgled s atrijima i uskim ulicama, nepravilno vijugavim među kućama, s kamenim cestama i pročeljima, starim ulicama koje su još uvijek impresivno prepoznatljive po gotičkom, venecijanskom renesansnom i baroknom stilu te mnogim crkvama, bogat uspomenu i umjetnošću

Naš domaćin u Vodnjanu bio je gosp. Germano Fioranti. Najprije smo posjetili kušaonicu maslinova ulja obitelji Belci u ulici San Rocco 22. Tamo smo saznali mnogo detalja o maslinarstvu u vodnjanštini i kušali tri vrste ekstra djevičanskog maslinova ulja. Zatim smo prošetali do crkve sv. Blaža.

Godine 1800., nakon 40 godina gradnje, potrošenih 13 tisuća zlatnih dukata, kao i deset godina dobrotvornih priloga svojih stanovnika, crkva je posvećena na blagdan sv. Blaža. Vrijedilo je truda jer je na mjestu nekadašnje crkve izgrađena veličanstvena bazilika. Po veličini tlocrta (56,20 x 31,60 m) i kupoli visokoj 25 metara, župna crkva sv. Blaža najveća je župna crkva u Istri. Uz to, to je crkva s najvišim zvonikom (62 m).

Znanstveno-stručni dio konferencije nastavljen je dobrotom Zajednice Talijana u Vodnjanu u palači Bradamante. Tijekom stoljeća palača Bradamante (XVII. st.) bila je venecijanska

lođa, skladište za ječam, sjedište Podestà (glavnog magistrata gradske države, gradonačelnika), arhiva, lokalni zdravstveni ured, stražarnica, blagajna, rezidencija općinskog povjerenika, zatvor i kazalište, regrutni centar, Carsko-kraljevski komesarijat, okružni sud i stambena zgrada. Danas je središte Talijanske zajednice Vodnjan. Sama zgrada dio je bogate graditeljske baštine grada. Smještena je na Narodnom trgu u Vodnjanu koji je jedno od središta javnog života. Baroknu fasadu karakteriziraju dramatične maske, ukrašeni prozori s lunetama i školjkama isklesanim u kamenu (u prvom planu), ukrasni parapeti za prozore, elegantna trifora (trostrani gotički kameni prozor) sa šarmantnom središnjom ogradom (na glavnom katu) i grb koji je prethodno bio ugrađen u zid venecijanskog dvorca koji je srušen 1808. godine. Jedna od specifičnih karakteristika zgrade koja je čini jedinstvenom je sat u potkrovlju - podignut iznad strehe 1814. godine. Isprva je korišten stari sat iz venecijanskog dvorca, ali nakon stalnih popravaka zamijenjen je novim izrađenim u Beču 1877. godine. U prostranom predvorju izložena je stalna zbirka "Grbova rektora i uglednih obitelji Vodnjana / Dignana" rekonstruirana od 2008. do 2010. godine. Na prvom katu nalaze se opsežna knjižnica (2.000 svezaka), informatička učionica i rekreacijski centar.

U dvorani na trećem katu održano je nekoliko zanimljivih predavanja, a nakon njih bio je priređen mali koncert. Nastupila je trinaestogodišnja Giulia Timea Fioranti na klaviru izvevši Sonatu u D-duru Domenica Scarlattija, Etudu u d-molu op. 1 no. 4 Franza Liszta i skladbu Jela iz zbirke Drveće, Jana Sibeliusa op. 75. Njezina mentorica je prof. Tatiana Šverko.

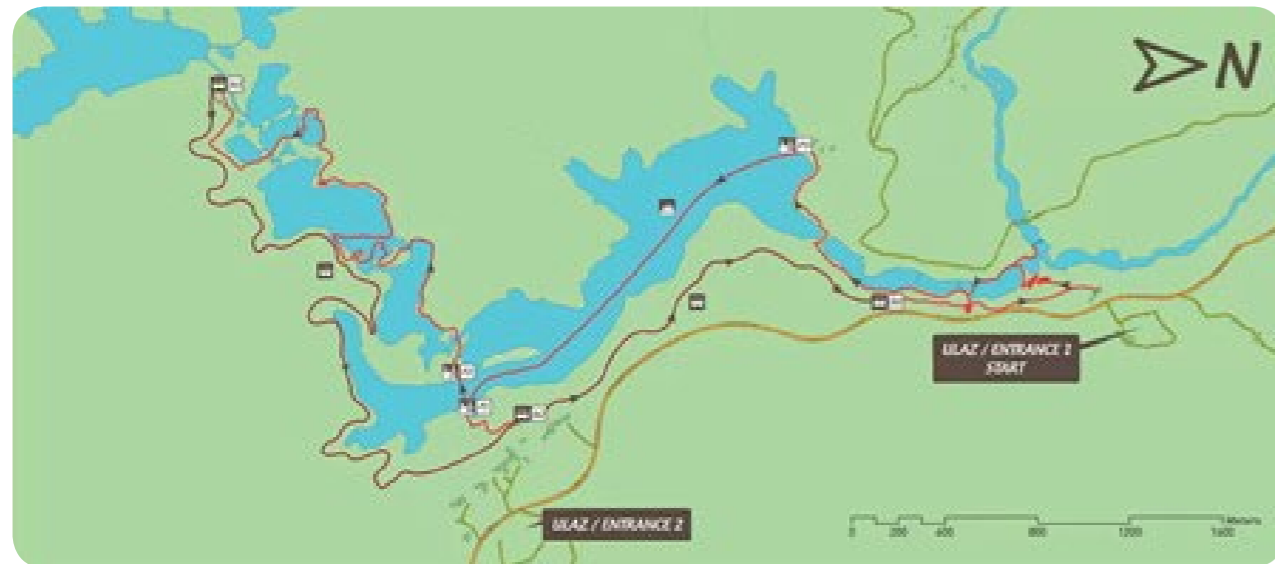

Plitvice

Četvrtoga dana konferencije posjetili smo nacionalni park Plitvička jezera.

Nacionalni park Plitvička jezera jedan je od najstarijih i najvećih nacionalnih parkova u Hrvatskoj. Godine 1979. Nacionalni park Plitvička jezera stavljen je na popis UNESCO-ova registra svjetske baštine. Nacionalni park osnovan je 1949. godine i nalazi se u planinskom krškom području središnje Hrvatske, na granici s Bosnom i Hercegovinom. Važna cesta sjever-jug koja prolazi područjem nacionalnog parka povezuje hrvatsku unutrašnjost s jadranskom obalnom regijom.

Polazak iz Zagreba malim autobusom bio je ispred Zapadnog kolodvora u 11 sati. Obilazak Plitvičkih jezera započeo je na sjevernom ulazu u Park ("Entrance 1" = "Ulaz 1"). Obilazak je bio kružan i obuhvaćao je zone "Donjih" i "Gornjih jezera". Krajnja točka programa postignuta je kombinacijom pješaćenja i vožnje električnim brodom, a povratak na početnu točku bio je panoramskim vlakom. Uživali smo u ljepoti najvećih i najatraktivnijih slapova ("Veliki slap", "Veliki" i "Mali prštavac"), kao i u nebrojenim manjim slapovima, te u ljepoti jezera. Povratak u Zagreb bio je u večernjim satima.

Prema Pravilniku o stručnom usavršavanju osoba koje obavljaju stručne geodetske poslove i Uputama za način provođenja programa stručnog usavršavanja Hrvatske komore ovlaštenih inženjera geodezije nakon obavljenog usavršavanja obavlja se provjera znanja. Provjera znanja online obavljena je 1. i 2. listopada 2020. Za konferenciju bilo je prijavljeno 80 sudionika, a njih 53 pristupilo je provjeri znanja. Velika većina ispitanika, njih 96%, uspješno je prošla test znanja odgovorivši ispravno na više od 70% postavljenih pitanja. Pokazuje se da su pitanja bila relativno lagana, premda su samo na tri pitanja bili svi odgovori točni. Iz odgovora na posljednje pitanje može se zaključiti da je velika većina ispitanika sudjelovavši na konferenciji naučila nešto novo.

Svi materijali sa 16. međunarodne konferencije o geoinformacijama i kartografiji, uključujući publikaciju Program and Abstracts, dostupni su na adresi www.kartografija.hr.

